

Möte med byalagsrådet 13 mars 2023

Tid: måndagen den 13 mars 2023, kl. 15.00 – 17.00

Plats: Sessionssalen, Nya Rådhuset Ystad

Närvarande:

Henning Wittmeyer, Byalagsrådets ordförande

Egon Holdt, Glemmingebro

Stig-Arne Johansson, Glemmingebro

Petra West Stenkvis, Snårestad

Tommy Olsson, Bussjöbygden

Peter Stålhammar – Köpingebro

Grethe Lindhe, Kabusa

Jörgen Gullstrand, Nybrostrand

Anders Karlgren, Svarte

Lena Oske, Stora Herrestad

Anne-Maj Bondesson, Sjörup-Vallösa

Nils-Evert Erlandsson, Herrestad

Ingegerd Råberg, Kåseberga

Bengt Olhagen, Löderup

Ystad kommun:

Paula Nilsson, Ordförande kommunstyrelsen

Gunilla Andersson, 1:a vice ordförande kommunstyrelsen

Kevin Rasmussen, oppositionsråd

Randi Graungaard, Kommundirektör

Håkan Damm, ordförande samhällsbyggnadsnämnden

Sofia Öreberg, Samhällsbyggnadschef

Andreas Andersson Kurdve, Förvaltningskoordinator

Emma Holgersson, Trafikplanerare

1. Mötet öppnas.

- Paula Nilsson hälsar välkomna och förklarar mötet öppnat.

2. Kommunen informerar om pågående landsbygdsutvecklingsinsatser.

- Andreas Andersson Kurdve påminner om de tre aktiviteter kopplat till landsbygdsutveckling som är öppna för boende och verksamma i kommunen att ansöka om och nominera till.
- Detaljerad information och kriterier för varje aktivitet finns samlat på kommunens hemsida: <https://www.ystad.se/kommun--politik/ystads-kommuns-organisation/landsbygd/>

Landsbygdspriset, nominering öppen till 31 mars.

- Än finns det möjlighet att nominera till Ystads kommuns landsbygdspris! Fram till 31 mars 2023 kan man nominera en person, en förening eller ett företag som bor och verkar i Ystads kommun och som bidrar till en positiv landsbygdsutveckling i kommunen.
- Prisutdelning kommer att äga rum vid Kommunfullmäktiges sammanträde 15 juni.

Samhällsbyggnadsbidrag, ansökan öppen fram till 14 april.

- Ansökningsperioden för Samhällsbyggnadsbidraget 2023 är öppen till 14 april. I år är det 100 000kr som ska fördelas. Maximalt belopp att söka är 40 000kr
- Bidraget ska användas för insatser och/eller material till fysisk utrustning och förskönande av utemiljöer på privatägd mark. Bidraget ska även uppmuntra till fysisk aktivitet och ska komma till användning av många samt uppmuntra till möten mellan människor.

Byaträffar våren 2023.

- Byaträffar testades under hösten 2022 och satsningen ska fortsätta under 2023. Byaträffar är bokningsbara tider utspridda över året för byalag, föreningar och andra aktörer på landsbygden att lyfta och informera kring platsspecifika frågor till kommunens politiker och tjänstepersoner.
- Inspel som görs på Byaträffar gällande platsutveckling på kommunalägd mark blir underlag för Ystads kommuns fördelning av investeringsmedel för riktade landsbygdsatsningar.
- Tider för vårens Byaträffar är: 13 april (Köpingebro byalag har anmält intresse), 11 maj och 29 juni.
- Instruktioner för hur man ansöker om Byaträff och mer information finns på Ystad.se: <https://ystad.se/kommun--politik/ystads-kommuns-organisation/landsbygd/Byatrafvar/>
- Tider för höstens Byaträffar kommer att presenteras vid nästkommande samrådsmöte.

Inspel:

- När kan de byalag som medverkade på Byaträffar under hösten 2022 förvänta sig uppföljning gällande hur Ystads kommuns investeringsmedel för riktade landsbygdsatsningar fördelas?
 - I avvaktan på budgetbeslut och nya processer har beslut om riktade investeringsmedel dröjt. Under våren kommer beslut att tas och då kommer det även att kommuniceras till berörda.
 - Samhällsbyggnadsnämnden har tidigare ansvarat för investeringsmedlen för riktade landsbygdsatsningar men denna budgetpost har nu förflyttats till Kommunstyrelsen

- för att möjliggöra en bredare hantering. Detta innebär dock att en viss eftersläpning i processen skett.
- Eftersom Samhällsbyggnadsnämnden inte haft en process på plats för fördelningen av de medel som funnits blev det under 2022 ett överskott på 1 600 000 kr. Dessa investeringsmedel har Samhällsbyggnadsnämnden begärt som kompletteringsbudget av Kommunfullmäktige för att i stället fördela under 2023. Kommunfullmäktige kommer att ta beslut om ärendet i april.
 - Samhällsbyggnadsnämnden tar i väntan på Kommunfullmäktige beslut i marsnämnden (15/3 2023) om vilka åtgärder som ska prioriteras under 2023. Detta beslut förutsätter dock att Kommunfullmäktige beviljar Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kompletteringsbudget i april. Dessa åtgärder utgår från de underlag som inkommit på Byaträffar under hösten 2022 samt från frågor och inspel som inkommit i kommunens tidigare dialogsatsningar.
 - Vid nästa samrådsmöte, när beslut har tagits, kan kommunen redovisa vilka åtgärder som ska prioriteras under 2023 samt motivering.
- Byalagsrådet betonar att det är viktigt att kommunen är medvetna om att investeringarna som görs kommer att innebära driftökningar. Kan inte driftmedel riktas tillsammans med investeringsmedlen är det bättre att kommunen inte genomför investeringarna. Ett önskemål utifrån det är att en viss del av investeringsbudgeten görs om till driftmedel.
 - Kommunen är medvetna om dilemmat. Eventuellt underhåll som tillkommer är ett av flera kriterier som tjänsteorganisationen bedömer inkommande förslag utifrån.
 - Randi Graungaard tydliggör att det inte är möjligt att omvandla kommunens investeringsmedel till driftmedel.

3. Återkommande återkoppling om kollektivtrafiksfrågor.

- Emma Holgersson som är trafikplanerare för Ystads kommun presenterar aktuell återkoppling angående kollektivtrafiksförändringar.
- 19 mars genomförs flera tidtabellsförändringar för buss. Information finns på Skånetrafikens hemsida: [Skånetrafiken-Kollektivtrafik i Skåne - Res med oss \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/res-med-oss). Nyhet och informationsmaterial kommer även att i närtid göras tillgängligt på Ystad.se.
- Kommunen är kallad till dialog med Skånetrafiken den 1 juni gällande tidtabellsförändringar i augusti.
- Under 2024 väntas förändringar för tågtrafiken på grund av planerad ombyggnad av Svedala station. Ombyggnationen kommer att kräva byte i Ystad för passagerare som ska vidare mot Simrishamn. Ystads kommun kommer att ta del av mer information vid planeringsmöte 14/3.
- Inga nyheter gällande Skånetrafikens satsning Plusresa. Plusresa-konceptet är en vidareutveckling av närtrafik för att smidigare slussa resenärer på landsbygden till bytespunkter där man kan resa vidare med reguljär kollektivtrafik. Tjänsten är inte tänkt att vara tidsbunden likt närtrafiken utan mer flexibel och ska tillåta resenärer att boka resor till bytespunkter ett par timmar i förväg. Ystads kommun har visat intresse för att Skånetrafiken ska testa Plusresor i kommunen men konkurrerar med flera andra kommuner som också är intresserade. Ännu har inte Skånetrafiken gett något besked om Ystads kommun skulle kunna testa konceptet.

Inspel:

- Henning Wittmeyer informerar att Byalagsrådet under 2023 kommer att fokusera extra på kollektivtrafiksfrågor och önskar fördjupat samarbete med Ystads kommun på den punkten. Byalagsrådet har utsett en arbetsgrupp som kommer att samla in information och underlag från byalagen om behov gällande kollektivtrafik.
 - Emma Holgersson välkomnar initiativet och ser fram emot att samarbeta kring frågorna.
 - Emma informerar även att samverkansformerna för trepartssamverkan med Skånetrafiken och Bergkvara buss nu ses över för att tillgodose behov som uppmärksammades under höstens bussomläggningar.
- Finns det en möjlighet för kommunen att påverka tidtabellsförändringarna i augusti på dialogen med Skånetrafiken den 1 juni? Med tanke på semestertider och att förändringarna ska träda i kraft i augusti känns det som dåligt med tid.
 - Paula Nilsson förklarar att syftet med mötet är att få inspel av flera aktörer som Skånetrafiken bjudit in. Dialogmötena går i cykler och är löpande enligt uppsatt process där kommunerna ska ha möjlighet att ge inspel.
 - Varken Paula eller Emma bedömer därför att förhandlingsfönstret kommer vara stängt i juni. De hoppas och tror även att Skånetrafiken tagit lärdomar kring kommunikationen av höstens bussomläggningar och de problem som följde.

4. Information: Ystads kommuns Landsbygdsstrategi.

- Andreas Andersson Kurdve presenterar förslag till Landsbygdsstrategi för Ystads kommun. Genomgången innefattar framtagning, innehåll och fortsatt process.
- Landsbygdsstrategin utgår från kommunens redan antagna styrande dokument, vilket inkluderar Översiktsplan för Kommunen Ystad 2030. Ändringar i Översiktsplanen för Kommunen Ystad 2030 kan inte ske genom processen för Landsbygdsstrategin, utan måste göras enligt den process som beskrivs i Plan- och bygglagen.
- Plan- och bygglagen reglerar att en kommuns översiktsplan ska aktualitetsprövas varje mandatperiod. Då studerar kommunen de avsnitt och ställningstagande som görs. Om planen i stora drag bedöms vara aktuell fortsätter den att gälla. Om den inte anses vara aktuell så inleds processen att ta fram en ny Översiktsplan. Även mindre ändringar kräver denna process. En översiktsplan brukar normalt sett tas fram för att gälla minst 10–15 år.
- Skulle ändringar i Översiktsplanen ske som påverkar innehållet i andra styrande dokument kommer dessa behöva uppdateras i enlighet med den nya riktningen. Merparten av kommunens styrande dokument regleras inte i något lagrum och därför är det i relation en betydligt enklare process att genomföra ändringar.
- Landsbygdsstrategin har i februari godkänts av Kommunstyrelsen. Beslut om antagande av strategin beräknas tas av Kommunfullmäktige den 16 mars.
- I och med ett antagande av strategin kan också arbetet med genomförandet av strategins handlingsplan inledas på riktigt. Förutom att genomföra de utpekade åtgärderna i strategin ansvarar även kommunen löpande för att följa upp hur strategin efterlevs. Liket kommunens övriga styrande dokument ska de ses över varje mandatperiod och uppdateras efter behov.
- Varje år kommer Byalagsrådet få återkoppling om hur arbetet med Landsbygdsstrategin fortlöper. Detta kommer ske vid första samrådsmötet varje år.

Inspel:

- Kopplat till insatser för besöksnäringen på landsbygden vore det välkommet om Ystads kommun kunde synliggöra företag och liknande på kommunens hemsida.
 - Ystads kommun arbetar med frågan genom Ystad Visitor Centre som har tankar kring interaktiva kartor och liknande där evenemang, sevärdheter och företag kan komma att synliggöras.
- Henning Wittmeyer tycker att det är positivt att arbetet med strategin gjorde ett omtag och att kommunen lyssnade på Byalagsrådets synpunkter som framförts av representanterna i referensgruppen. Dagens förslag till strategi är mer positiv och även om kompromisser har fått göras så är det en produkt som referensgruppen är nöjda med, bortsett från två frågor som Byalagsrådet fortfarande önskar i strategin. Dessa kvarvarande frågor har även direkt kommunicerats till Kommunstyrelsens arbetsutskott:
- Den första frågan är kopplad till karta ur Översiktsplan kommunen Ystad i Landsbygdsstrategin. Om det inte går att ändra benämning från översiktsplanens ortstruktur i kartan som finns i landsbygdsstrategin önskar Byalagsrådet i stället att kartan tas bort ur dokumentet.
- Den andra frågan är kopplad till strategins övergripande målsättning. Byalagsrådet har föreslagit att strategin skulle ha ett tydligare mätbart mål. Byalagsrådets förslag till målsättning för Landsbygdsstrategin var att Ystads kommun ska vara en av Skånes bästa landsbygdskommuner.
 - Paula Nilsson svarar att hon inte har något emot förslaget i sig men att kommunen måste vara konsekventa med hur arbetet sker med de styrande dokumenten och kommunens målsättningar. I de strategier kommunen antar, likt landsbygdsstrategin och även näringslivsstrategin, bör målsättningarna inte vara mätbara.
 - Mätbara indikatorer kopplas till kommunens målstyrningsmodell. Arbetet med att se över kommunens övergripande mål görs varje mandatperiod och politiken arbetar med detta under våren 2023.
 - I arbetet utgår politiken från bland annat kommunens antagna styrande dokument som finns och där kommer även Landsbygdsstrategin ingå om den antas.
 - I maj 2023 beräknas politiken ha arbetat fram förslag på nya övergripande mål.
 - Önskemålet att politiken antar ett mätbart mål kopplat till kommunens landsbygdsarbete är därför noterat och kommer att finnas med i arbetet att ta fram nya övergripande mål.
- Strategin upplevs fortfarande vara ganska lång och omfatta mycket information, när och hur kommer en kortversion göras tillgänglig?
 - Ett utkast till kortversion har tagits fram och kommer att finnas tillgänglig på kommunens hemsida kort efter att strategin antagits. Kortversionen presenterar endast strategins utpekade utvecklingsområden i breda drag, samt hänvisar till den kompletta strategin för vidare läsning.

5. Övriga frågor

- Inga övriga frågor.

6. Datum för samrådsmöten 2023

- Ystads kommuns och Byalagsrådet har kommit överens att datum för samrådsmöten 2023 är: 8 maj, 25 september och 4 december.

7. Mötet avslutas.

Antecknat av Andreas Andersson Kurdve, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Samrådsmöte med BLR

2023-03-13

Dagordning

- Kommunen informerar om pågående landsbygdsutvecklingsinsatser.
 - Landsbygdspriset, nominering öppen till 31 mars.
 - Samhällsbyggnadsbidrag, ansökan öppen fram till 14 april.
 - Byaträffar våren 2023.
- Återkommande återkoppling om kollektivtrafiksfrågor.
- Information: Ystads kommuns Landsbygdsstrategi.
 - Genomgång kring framtagning, strategins innehåll och fortsatt process.
 - Även information om genomförande av strategins handlingsplan.
- Övriga frågor.
- Datum för samrådsmöten 2023.
- Mötet avslutas

Information om pågående landsbyggsutvecklingsinsatser



Påminnelse Landsbygdspriset

- Fram till 31 mars 2023 kan man nominera en person, en förening eller ett företag som bor och verkar i Ystads kommun och som bidrar till en positiv landsbygdsutveckling i kommunen.
- Prisutdelning kommer att äga rum vid Kommunfullmäktiges sammanträde 15 juni.
- Prispotten är 10 000kr!
- www.Ystad.se/landsbygdspriset



Påminnelse Samhällsbyggnadsbidraget

- Ansökningsperioden för att ansöka om Samhällsbyggnadsbidrag 2023 är öppen till 14 april.
 - 100 000kr ska fördelas.
- Bidraget ska användas för insatser till fysisk utrustning och förskönande av utemiljöer. Bidraget ska även uppmuntra till fysisk aktivitet som kan användas av många personer samt uppmuntra till möten mellan människor.
- Åtgärden ska vara hållbar och bestående över tid (minst 1-3 år).
- [Samhällsbyggnadsbidrag - Ystads kommun](#)
- Obs - Återkoppling 2022!



Byaträffar våren 2023

- Byaträffar är bokningsbara tider utspridda över året för byalag, föreningar och andra aktörer på landsbygden att lyfta och informera kring platsspecifika frågor till kommunens politiker och tjänstepersoner.
- Byaträffar kombinerar och bygger vidare på, samt ersätter, kommunens tidigare dialogsatsningar Byavandringar och Fokus på byarna.
- Tider 2023:
 - **13 april** (Köpingebro har anmält intresse)
 - **11 maj**
 - **29 juni**



<https://www.ystad.se/kommun--politik/ystads-kommuns-organisation/landsbygd/Byatrafvar/>

Information om alla insatser finns på Ystad.se!

Landsbygd

Ystads kommun kännetecknas av ett öppet jordbrukslandskap, havet och kusten, kulturen och kulturmiljöerna. Att utveckla och bevara landsbygden med dess unika identitet och värden är avgörande för hela Ystads kommuns kvalitet och attraktivitet. För att hela kommunen ska leva behöver landsbygden och staden utvecklas gemensamt för att möta framtidens behov.



Mål och strategi



Byalag



Samrådsmöten med Byalag...



Samhällsbyggnadsbidrag



Landsbygdspriset



Byaträffar

<https://ystad.se/kommun--politik/ystads-kommuns-organisation/landsbygd>

Återkommande återkoppling om kollektivtrafiksfrågor

Kommande förändringar 19 mars 2023

- Förändringar pga. stora problem vid tidtabellsskiftet i december 2022. Kommunen har tagit del av alla inkomna synpunkter till Skånetrafiken.
- Linje 322: Minutjusteringar. Bussen stannar inte vid hållplats Löderups strandbad södra utan endast norra. Till sommaren kan man resa från södra igen.
- Linje 571: Fyra dubbelturer tillkommer på morgonen. Halvtimmestrafik under morgonen.
- Linje 577: Tre dubbelturer tillkommer på morgonen och två dubbelturer på eftermiddagen. Halvtimmestrafik morgon och eftermiddag.
- Inga förändringar på Skåneexpressen 4 och 337 som också fått in många synpunkter.
- Tidtabeller finns tillgängliga på Skånetrafikens hemsida.



Övrigt pågående arbete

- Tåg:
 - Generellt problem med punktligheten. Olika orsaker, bl.a. Trafikverkets nya planeringssystem.
 - Spårspring är ett stort problem som orsakar mycket förseningar.
 - Trädsäkring Österlenbanan: Trafikverket har inventerat sträckan Ystad-Simrishamn. Detaljerade studier pågår av hur t.ex. värdefulla träd ska hanteras.
 - Skånetrafiken ser eventuellt en möjlighet om några år i peak-tid (morgon/eftermiddag) ha halvtimmestrafik sträckan Ystad-Tomelilla.
 - Nya tidtabeller under 2024 pga. ombyggnad Svedala station. Kommer krävas byte i Ystad för resor mellan Simrishamn och Malmö.
- Ingen ny information gällande plusresa-konceptet.
- Kommunen är kallad till dialog 1 juni om tidtabellsskiftet i augusti.

Landsbygdsstrategin

Genomgång kring framtagning, strategins innehåll, fortsatt process samt information om genomförande av strategins handlingsplan.



Bakgrund – tidigare ”landsbygdsstrategi”

- Uttalad ”landsbygdsstrategi” 2013-2020:
 - Byavandringar - vartannat år
 - Regelbundna träffar med byalagsrådet
 - Fokus på byarna – sju fokusprogram, årliga åtgärder, årligt samhällsbyggnadsbidrag
 - Plattform för samverkan mellan byalagsrådet och Ystads kommun (2013)
- Offentlig service, kultursatsningar, samlingslokaler, idrottsplatser, föreningsbidrag, vägbidrag osv.

Bakgrund

- Styrdokument med relevans för landsbygdsutveckling översiktsplanerna, trafikstrategi, cykelstrategi, miljöprogram osv



Uppdrag 2020-05-27:

- Byalagsrådet initierade idén att landsbygdsstrategi skulle tas fram för att strategiskt tydliggöra hur Ystads kommun kan och avser att arbeta med landsbygdsutveckling.
- Kommunstyrelsen beslutar att uppdra åt samhällsbyggnadschefen att i dialog med byalagsrådet ta fram ett förslag till landsbygdsstrategi för Ystads kommun
 - Detta innebar även att samhällsbyggnadsförvaltningen under hösten 2020 pausade Fokusby-arbetet, både dialogprocess och åtgärdsansökan inför 2021, för att på så vis frigöra tid för landsbygdsstrategiarbetet.

Processen



Projektorganisation

- *Uppdragsgivare:* KS
- *Styrgrupp:* KSAU
- *Projektägare:* Sofia Öreberg
- *Projektledare:*
 - Erik Hallberg - Sofie Larsson - Andreas Andersson Kurdve
- *Arbetsgrupp höst 2021-2022:*
 - Sofie Larsson, Sofia Öreberg, Andreas Andersson Kurdve + bred dialog med alla förvaltningar
- *Referensgrupp:*
 - Representanter från Byalagsrådet: Henning Wittmeyer (Ordförande BLR), Anders Karlgren (Svarte), och Py Paavolainen (Rögla), Sven-Anders Sölveborn (Ordförande BLR), Lars Johansson (Svarte).
 - Politiska representanter: Per-Olof Lind (L) och Kevin Rasmussen (S)

Förslag till strategi

- Landsbygdsstrategin beskriver kommunens pågående och framtida prioriteringar för en hållbar landsbygdsutveckling.
- Strategin har 5 kapitel och är 21 sidor lång.
- Strategin utgår från kommunens översiktsplan och andra redan antagna övergripande dokument.
 - Strategin tar avstamp i många av de saker som kommunen redan arbetar med gällande landsbygdsutveckling, samt adderar nya aktiviteter som identifierats under framtagningen.
- Strategin är uppdelad i fem områden: Möjligheter, Boende, Värden, Närhet och Identitet
 - För varje område beskriver strategin hur Ystads kommun arbetar med frågan i dagsläget samt vad kommunens ambitions framgent är.



Förslag till strategi

- Strategin utgör en samlad plattform för landsbygdsutveckling inom den egna organisationen samt ligger till grund för samverkan och förståelse mellan de aktörer som bor och verkar på landsbygden.
- Målgrupp för landsbygdsstrategin är boende och verksamma i byarna och på landsbygden, politiker i kommunstyrelsen, kommunens nämnder och bolag samt kommunens tjänsteorganisation.
 - Olika perspektiv på hur strategin ska se ut - Vi har försökt få med allas önskemål: Kortfattad, kärnfull och konkret
 - Kortversion av strategin kommer tas fram och kommuniceras ut via hemsida och andra kanaler.



Förslag till strategi

Övergripande mål:

Ystads landsbygd är attraktiv och levande med goda livsvillkor för boende och verksamma, präglad av hållbar utveckling och närhet

Sidospår

- Kommunens översiktsplan (ÖP) kontra kommunens landsbygdsstrategi
 - Landsbygdsstrategin utgår från ÖP
 - Formen för att ta fram, och ändra, en översiktsplan är reglerat enligt Plan- och bygglagen (PBL).
 - Ett kommunalt styrande dokument kan inte ändra vad som ska stå i en antagen Översiktsplan.

- Varje mandatperiod aktualitetsprövas kommunens ÖP, enligt PBL. Om kommunfullmäktige beslutar att en översiktsplan inte är aktuell ska arbetet med en ny inledas.
- Ändringar i en kommuns översiktsplan ska ske enligt kap 3, 1-22 §§ PBL.



Strategins fem utvecklingsområden

Möjligheter – Skapas och tas tillvara

- Stärka näringsliv och innovation på landsbygden
- Stödja föreningar och civilt engagemang
- Främja fritidsaktiviteter och möjliggöra tillgång till kulturutbud

Boende – Attraktiv livsmiljö för alla

- Främja en levande landsbygd
- Utveckla och bevara service
- Gynna lokal platsutveckling genom riktade satsningar

Värden – Synliggörs, vårdas och utvecklas

- Vårda och utveckla natur- och kulturmiljöer
- Säkra Ystads kommun som hållbart besöksmål
- Främja ett hållbart lantbruk

Närhet – Upplevd närhet i vardagen

- Samverka för hållbar mobilitet och ökat resande med kollektivtrafik
- Arbeta för trygga och säkra trafikmiljöer
- Förbättra närheten på landsbygden med digital infrastruktur

Identitet – Platsspecifika kunskaper synliggörs

- Förenkla kommunikationen både till och från kommunen
- Främja dialog och delaktighet genom Byaträffar
- Uppmuntra initiativ och engagemang

Möjligheter – Skapas och tas tillvara

- Stärka näringsliv och innovation på landsbygden
- Stödja föreningar och civilt engagemang
- Främja fritidsaktiviteter och möjliggöra tillgång till kulturutbud

Målbild

Vi vill att boende, föreningar, näringsidkare och andra aktörer på landsbygden ska ha möjlighet att utvecklas. Därför möjliggör kommunen ett aktivt kultur-, fritids- och föreningsliv samt förädlar som markägare allmänna platser och mötesplatser. Ystads kommun arbetar även för att stödja och möjliggöra näringslivets utveckling i hela kommunen.



Möjligheter – Skapas och tas tillvara

- Stärka näringsliv och innovation på landsbygden
- Stödja föreningar och civilt engagemang
- Främja fritidsaktiviteter och möjliggöra tillgång till kulturutbud

För att stärka näringsliv och innovation på landsbygden arbetar vi för att:

- Erbjud Företagslotsen till kommunens företagare för att ge vägledning kring näringslivsfrågor.
- Erbjud dialog genom bokade företagsbesök med syfte att ömsesidigt bygga ökad kunskap kring hur goda förutsättningar för näringslivet i kommunen kan skapas.
- Skapa nätverk för företagare sinsemellan som underlättar erfarenhetsutbyten.
- Lättillgängligt informera om kommande upphandlingar och riktade informationsträffar för att underlätta för lokala företag att delta och kunna lämna anbud.
- Stödja besöksnäringen på landsbygden att bredda och paketera erbjudanden anpassade efter målgrupp och att vara synliga i olika digitala kanaler.
- Stimulera ett balanserat besöksflöde över året för att gynna turistnäringen.

Möjligheter – Skapas och tas tillvara

- Stärka näringsliv och innovation på landsbygden
- Stödja föreningar och civilt engagemang
- Främja fritidsaktiviteter och möjliggöra tillgång till kulturutbud

För att stödja föreningar och civilt engagemang arbetar vi för att:

- Tillgängliggöra befintliga kommunala samlingslokaler så dessa kan nyttjas av fler, exempelvis genom att samutnyttja befintliga lokaler likt skolor och bibliotek som mötesplatser.
- Tillsammans med byalag och privata markägare inventera privatägda och ideellt drivna lokaler som skulle kunna nyttjas som samlingslokaler.
- Öka kännedomen om kommunala och privata lokaler som är tillgängliga för uthyrning till föreningar och allmänheten via kommunens hemsida.
- Stödja och stimulera kommunens föreningsliv genom att erbjuda olika former av stöd och bidrag.
- Tydliggöra och underlätta för de som vill söka kommunalt stöd och bidrag via kommunens hemsida.
- Informera samt ge råd om icke-kommunala bidrag och stöd som erbjuds för initiativ på landsbygden från olika aktörer på kommunens hemsida.

Möjligheter – Skapas och tas tillvara

- Stärka näringsliv och innovation på landsbygden
- Stödja föreningar och civilt engagemang
- Främja fritidsaktiviteter och möjliggöra tillgång till kulturutbud

För att främja fritidsaktiviteter och möjliggöra tillgång till kulturutbud arbetar vi för att:

- Aktivt tillsammans med Byalagsrådet, föreningar och medborgare samla in önskemål om hur och var en meningsfull fritid kan uppfyllas, bland annat genom Ystadsförslaget.
- Göra insatser för att förlägga kulturverksamheter och arrangemang i kommunens landsbygdsorter.
- Öka besökstalen till arrangemang och besöksplatser genom förbättrad tillgänglighet, högre interaktivitet och gott bemötande.
- Vidareutveckla kommunens meröppna landsbygdsbibliotek som ger plats för en bredd av kulturverksamheter, inspirerar till läsning och uppmuntrar till möten och aktiviteter.
- Erbjuder kompletterande tillgång till bibliotek för mindre byar genom kommunens bokbuss.
- Fördela, utrusta och förvalta kommunens lekmiljöer med visionen att de ska vara varierade, lekfullt stimulerande och tillgängliga för alla barn.
- Löpande skapa en helhetsbild av behov och tillgångar för organiserad och spontan motion och idrott, exempelvis utomhusgym och funktioner för olika idrotter och åldrar, som ett underlag för att prioritera investeringar och satsningar.

Boende – Attraktiv livsmiljö för alla

- Främja en levande landsbygd
- Utveckla och bevara service
- Gynna lokal platsutveckling genom riktade satsningar

Målbild

Vi vill att Ystads kommun ska vara en attraktiv boendekommun för alla i livets olika skeden. En levande landsbygd ska främjas och efter behov möjliggörs en blandad bostadsbebyggelse i alla delar av kommunen och jämnt fördelade särskilda boenden.



Boende –
Attraktiv livsmiljö
för alla

- Främja en levande landsbygd
- Utveckla och bevara service
- Gynna lokal platsutveckling genom riktade satsningar

För att främja en levande landsbygd arbetar vi för att:

- Skapa förutsättningar för varierande boendeformer för alla i olika livssituationer samt att möjliggöra för alla åldrar att bo kvar på landsbygden.
- Planera för blandad bebyggelse i kommunens orter.
- Uppmuntra marknadens aktörer att satsa på kompletterande bostadsutbud i de orter där utbudet är enahanda.
- Stödja privata initiativ för ökad trygghet på landsbygdens orter samt möjligheter för deltidsboende att permanent bosätta sig, exempelvis genom distansarbetsplatser.
- Bygga ut kommunalt vatten och avlopp på landsbygden efter kommunens vattenplan. VA-kapaciteten styr förutsättningar för utveckling i kommunen.
- Förtydliga hur förhandsbesked söks för att underlätta för privatpersoner som vill bosätta sig på landsbygden.
- Funktionella äldreboenden ska finnas i de större landsbygdsorterna Köpingebro, Svarte, Löderup och Stora Herrestad.
- Driva målgruppsanpassat LSS-boende i Nybrostrand.

Boende – Attraktiv livsmiljö för alla

- Främja en levande landsbygd
- Utveckla och bevara service
- Gynna lokal platsutveckling genom riktade satsningar

För att utveckla och bevara service arbetar vi för att:

- Använda ortstrukturen i översiktsplanen som vägledning för nya skolor och förskolor.
- Arbeta aktivt med att säkerställa tillgång till mark för kommunal service och allmänna ändamål i kommunens service- och boendeorter.
- Tänka nytt för att skapa närhet och stödja olika typer av digitala tjänster, mobila arrangemang och servicefunktioner, tillfälliga eller återkommande, som innebär att fler får tillgång till service och kulturutbud.
- Bevara och utveckla landsbygdsskolor så långt möjligt, med enheter i en storlek som möjliggör god pedagogisk kvalitet.
- Eftersträva god geografisk spridning av skola och omsorg för barns vardag, genom samarbeten med närliggande kommuner.
- Dra fördel av olika innovativa lösningar som kan förbättra och tillgängliggöra service på landsbygden, såsom automatbutiker och postutlämningssystem.
- Genom planläggning, information och tillstånd främja kommersiell service – som kan underlätta för marknadens aktörer att satsa där marknadsförutsättningarna redan finns eller finns på sikt.

**Boende –
Attraktiv livsmiljö
för alla**

- Främja en levande landsbygd
- Utveckla och bevara service
- Gynna lokal platsutveckling genom riktade satsningar

För att gynna platsutveckling genom riktade satsningar arbetar vi med att:

- Årligen avsätta investeringsmedel och driftmedel till landsbygden.
- Nyttja inspel från Fokusby-program, trafikprogram och Byaträffar samt material från tidigare års byavandringar som underlag för riktade investeringar på landsbygden.
- Erbjuder ett samhällsbyggnadsbidrag för upprustning och investering på icke-kommunal mark.

Värden – Synliggörs, vårdas och utvecklas

- Vårda och utveckla natur- och kulturmiljöer
- Säkra Ystads kommun som hållbart besöksmål
- Främja ett hållbart lantbruk

Målbild

Vi vill att landsbygdens platsspecifika värden synliggörs, vårdas och utvecklas. Kommunen vårdar och tillgängliggör de naturgivna tillgångar och faciliteter som finns på landsbygden för olika former av aktiviteter och friluftsliv för boende och besökare. Kommunen, i samverkan med boende och verksamma, bevarar och utvecklar landsbygdens unika natur- och kulturmiljövärden. Även ett hållbart jordbruk ska främjas och utvecklas.



Värden –
Synliggörs, vårdas
och utvecklas

- Vårda och utveckla natur- och kulturmiljöer
- Säkra Ystads kommun som hållbart besöksmål
- Främja ett hållbart lantbruk

För att vårda och utveckla kommunens natur- och kulturmiljöer arbetar vi för att:

- Tillgänglighetsanpassa stråk i naturen som finns på kommunal mark samt värna om att utveckla stråk och kopplingar mellan olika platser på privat mark genom samverkan med markägare.
- Informera om och tillgängliggöra kommunens unika natur- och kulturmiljöer och dess värden till allmänheten.
- Tillsammans med Länsstyrelsen i Skåne och Region Skåne bedriva en aktiv dialog med markägare, föreningar och lantbrukare för att bevara och förstärka natur- och kulturvärden.
- Vid byggande följa de riktlinjer som finns i översiktsplanen Kommunen Ystad 2030 för att säkerhetsställa att kulturmiljöer bevaras i områden som har höga kulturhistoriska värden.

Värden –
Synliggörs, vårdas
och utvecklas

- Vårda och utveckla natur- och kulturmiljöer
- Säkra Ystads kommun som hållbart besöksmål
- Främja ett hållbart lantbruk

För att säkra Ystad som hållbart besöksmål arbetar vi för att:

- Tillsammans inom sydöstra Skåne och Tourism in Skåne skapa en Färdplan för att skapa en hållbar destination.
- Söka former för att tillhandahålla kostnadseffektiv och flexibel kommunal service, som avfallshantering och hemtjänst, trots stor variation i antal boende över säsongerna.

Värden –
Synliggörs, vårdas
och utvecklas

- Vårda och utveckla natur- och kulturmiljöer
- Säkra Ystads kommun som hållbart besöksmål
- Främja ett hållbart lantbruk

För att främja ett hållbart lantbruk arbetar vi för att:

- Förebygga vattenbrist genom informationsinsatser till markägare om hushållning av vattenresurser för att förhindra framtida vattenbrist.
- Säkerhetsställa en hög vattenkvalité. Till exempel genom att kommunen verkar för att enskilda markägare ska minska läckage av växtnäring och bekämpningsmedel till vattendrag.
- Bedriva insatser för att öka medvetenheten och kunskapen hos enskilda markägare kring hur de kan agera förebyggande för att hindra spridning av invasiva främmande arter.
- Vid livsmedelupphandlingar underlätta för lokala producenter att kunna vara konkurrenskraftiga.
- Informera inom kommunens skolor för att öka medvetenheten om hållbar och närproducerad mat och dryck.

Närhet – Upplevd närhet i vardagen

- Samverka för hållbar mobilitet och ökat resande med kollektivtrafik
- Arbeta för trygga och säkra trafikmiljöer
- Förbättra närheten på landsbygden med digital infrastruktur

Målbild

Vi vill att det mesta ska upplevas nära. Bra infrastruktur gynnar såväl boende, besökare som verksamma i kommunen. Förbättrad tillgänglighet med cykel och kollektivtrafik samt tillgång till digital infrastruktur möjliggör hållbara livsmiljöer på landsbygden.



Närhet – Upplevd närhet i vardagen

- Samverka för hållbar mobilitet och ökat resande med kollektivtrafik
- Arbeta för trygga och säkra trafikmiljöer
- Förbättra närheten på landsbygden med digital infrastruktur

För att samverka för hållbar mobilitet och ökat resande med kollektivtrafik arbetar vi för att:

- Öka kännedomen om de resealternativ som finns för boende på landsbygden.
- Delta aktivt i samverkan med Skånetrafiken, kollektivtrafiksbolag, grannkommuner samt andra externa parter för att förbättra kollektivtrafiken.
- Delta aktivt i samverkan med Trafikverket och andra externa aktörer för att bibehålla en god infrastruktur i kommunen.
- Aktivt föra fram önskemål utifrån den kommunala cykelplanen till Region Skåne och Trafikverket för att förbättra infrastruktur för cykel i kommunen.
- Stödja privata initiativ till samåkning och nya innovativa former för hållbart resande som ett komplement till kollektivtrafiken.
- Underlätta för kombinationsresor genom att anlägga anpassade bytespunkter och pendlingsparkeringar.

Närhet – Upplevd närhet i vardagen

- Samverka för hållbar mobilitet och ökat resande med kollektivtrafik
- Arbeta för trygga och säkra trafikmiljöer
- Förbättra närheten på landsbygden med digital infrastruktur

För att skapa trygga och säkra trafikmiljöer arbetar vi för att:

- Tydliggöra kommunens ansvar och viljeriktning för belysningen i hela kommunen genom att ta fram riktlinjer för belysning på landsbygden som tydliggör när det ska finnas belysning på landsbygden samt även kommunens möjligheter att investera i kompletterande belysning.
- I samverkan med Trafikverket och andra väghållare samt grannkommuner säkerhetsställa att riktlinjer för trygga och säkra trafikmiljöer efterlevs.
- Erbjuder finansiellt stöd till vägsamfälligheter och enskilda väghållare för att upprätthålla framkomlighet och tillgänglighet i enlighet med antagna regler för bidrag till enskilda vägar.

Närhet – Upplevd närhet i vardagen

- Samverka för hållbar mobilitet och ökat resande med kollektivtrafik
- Arbeta för trygga och säkra trafikmiljöer
- Förbättra närheten på landsbygden med digital infrastruktur

För att förbättra närheten på landsbygden med digital infrastruktur arbetar vi för att:

- Fortsätta att bygga ut och erbjuda alla hushåll och företag tillgång till det bredband som önskas för att gynna smarta lösningar för landsbygden.
- Löpande föra dialog med mobiloperatörer för att nå fram med fullvärdig mobiltäckning i hela kommunen.
- Söka innovativa lösningar som skapar möjlighet till förbättrad mobiltäckning i kommunen.

**Identitet –
Platsspecifika
kunskaper
synliggörs**

- Förenkla kommunikationen både till och från kommunen
- Främja dialog och delaktighet genom Byatréffar
- Uppmuntra initiativ och engagemang

Målbild

Vi vill att Ystads landsbygds resurser, egenskaper och förutsättningar stärker Ystads kommun i sin helhet. Genom riktad kommunikation och aktiv dialog tar kommunen vara på och använder den platsspecifika kunskapen som finns på landsbygden där boende och verksamma på landsbygden är delaktiga.



**Identitet –
Platsspecifika
kunskaper
synliggörs**

- Förenkla kommunikationen både till och från kommunen
- Främja dialog och delaktighet genom Byaträffar
- Uppmuntra initiativ och engagemang

För att förenkla kommunikation till och från kommunen arbetar vi för att:

- Kommunera tydligt och enkelt via kommunens hemsida www.ystad.se
- Ta fram en digital plattform för landsbygdsfrågor som även fungerar för internt kommunikationsarbete.
- Kommunera förändringar i kommunalt serviceutbud till berörda byalag och medborgare.
- Fortsätta utveckla kommunens e-tjänster.
- Fortsatt tillhandahålla rollen landsbygdssamordnare för kanalisering av landsbygdsfrågor i kommunen samt spridning av information internt och externt.

**Identitet –
Platsspecifika
kunskaper
synliggörs**

- Förenkla kommunikationen både till och från kommunen
- Främja dialog och delaktighet genom Byaträffar
- Uppmuntra initiativ och engagemang

För att främja dialog och delaktighet arbetar vi för att:

- Skapa breda dialoger med boende på landsbygden för att öka inkluderingen och representationen.
- Utveckla former för dialog med kommunens byalag och boende genom tydliga rutiner och processer.
- Löpande involvera boende och byalag i kommunen för att synliggöra behov och synpunkter samt att sprida information om pågående och kommande arbete.
- Hålla behovsbaserade kontinuerliga bokningsbara byaträffar utifrån behov ute i byarna med personer som bor och verkar på landsbygden.
- Nyttja inspel från byaträffar som underlag för kommande satsningar och investeringar för landsbygdsutveckling. För ändamålet avsätter kommunen årliga riktade investeringsmedel och driftsmedel.

**Identitet –
Platsspecifika
kunskaper
synliggörs**

- Förenkla kommunikationen både till och från kommunen
- Främja dialog och delaktighet genom Byaträffar
- Uppmuntra initiativ och engagemang

För att uppmuntra initiativ och engagemang arbetar vi för att:

- Synliggöra och uppmuntra lokala initiativ på landsbygden.
- Årligen dela ut ett landsbygdspris för att synliggöra och uppmuntra insatser som bidrar till en hållbar landsbygd.

Möjligheter – Skapas och tas tillvara

- Stärka näringsliv och innovation på landsbygden
- Stödja föreningar och civilt engagemang
- Främja fritidsaktiviteter och möjliggöra tillgång till kulturutbud

Boende – Attraktiv livsmiljö för alla

- Främja en levande landsbygd
- Utveckla och bevara service
- Gynna lokal platsutveckling genom riktade satsningar

Värden – Synliggörs, vårdas och utvecklas

- Vårda och utveckla natur- och kulturmiljöer
- Säkra Ystads kommun som hållbart besöksmål
- Främja ett hållbart lantbruk

Närhet – Upplevd närhet i vardagen

- Samverka för hållbar mobilitet och ökat resande med kollektivtrafik
- Arbeta för trygga och säkra trafikmiljöer
- Förbättra närheten på landsbygden med digital infrastruktur

Identitet – Platsspecifika kunskaper synliggörs

- Förenkla kommunikationen både till och från kommunen
- Främja dialog och delaktighet genom Byaträffar
- Uppmuntra initiativ och engagemang



Fortsatt process

- KSAU 8 februari
- KS 27 februari
- KF 16 mars

- Ingen bestämd tidsperiod för strategin. Likt andra styrande dokument ska de ses över varje mandatperiod och uppdateras efter behov. Varje år kommer en återkoppling ges till Byalagsrådet (första mötet på året).
- Implementering och genomförande av strategins handlingsplan.

4. SAMMANFATTNING OCH FORTSATT ARBETE

Ystads kommuns landsbygdsstrategi visar och förtydligar de många insatser som görs för att stärka förutsättningarna för en hållbar landsbygdsutveckling. Strategin pekar ut en rad insatsområden där ytterligare arbete och åtgärder kvarstår för att kommunens målbild ska nås. Några av aktiviteterna som föreslås är långsiktiga beteendeförändringar och andra är mer konkreta insatser som kan göras på kort sikt. Gemensamt för aktiviteterna är att de möjliggör för Ystads kommun och dess boende och verksamma att uppnå den övergripande målbilden för Ystads kommuns landsbygdsutveckling:

"Ystads landsbygd ska vara attraktiv och levande med goda livsvillkor för boende och verksamma, präglad av hållbar utveckling och närhet"

De kortsiktiga konkreta insatserna är av hög prioritet för kommunen att åtgärda och utgör kommunens underlag i det fortsatta arbetet att förverkliga strategin.

Åtgärderna som vid Landsbygdsstrategins antagande återfinns i "Handlingsplan för genomförande av Ystads kommuns landsbygdsstrategi" är:

- Preciserar samverkan mellan kommunen och Byalagsrådet som kan ersätta *Plattform för samverkan mellan byalagsrådet och Ystads kommun* som kommunfullmäktige antog 2013.
- Tydliggöra kommunikationen kring vad som görs på landsbygden i Ystads kommun. Skapa en specifik portal på hemsidan för landsbygdsfrågor.
- På kommunens hemsida tydligare kommunicera och vägleda intressenter kring vilka stöd och bidrag som erbjuds av kommunen för de som vill söka bidrag för aktiviteter, föreningsverksamhet och åtgärder på landsbygden.
- Synliggöra och tillgängliggöra möteslokaler, både privata och kommunala, genom kommunikativa insatser.
- Arbeta fram riktlinjer för belysning på landsbygden.
- Grönplan – förstudie: undersöka möjligheten av pilotprojekt för att skapa stråk som förbinder och/eller tillgängliggör natur- och rekreationsmiljöer.
- Etablera arbetssättet Byaträffar och konkretisera dess syfte och form i dialog med Byalagsrådet samt andra respondenter.
- Introducera ett landsbygdspris.
- Fullfölja arbetet med lekmiljöprogram för kommunens alla delar.
- På hemsida tydliggöra process för förhandsbesked inför bygglov och process samt ansvar för avstyckning av fastighet.
- Involvera Byalagsrådet i kommunens arbete tillsammans med Skånetrafiken.

Handlingsplan – Aktiviteter i kommunens styrmodell

På hemsida tydliggöra process för förhandsbesked inför bygglov och process samt ansvar för avstyckning av fastighet.	Pågår
Etablera arbetssättet Byaträffar och konkretisera dess syfte och form i dialog med Byalagsrådet samt andra respondenter.	Pågår
Introducera ett landsbygdspris.	Pågår
Tydliggöra kommunikationen kring vad som görs på landsbygden i Ystads kommun. Skapa en specifik portal på hemsidan för landsbygdsfrågor.	Q2 2023
På kommunens hemsida tydligare kommunicera och vägleda intressenter kring vilka stöd och bidrag som erbjuds av kommunen för de som vill söka bidrag för aktiviteter, föreningsverksamhet och åtgärder på landsbygden.	Q3 2023
Synliggöra och tillgängliggöra möteslokaler, både privata och kommunala, genom kommunikativa insatser.	Inleda hösten 2023
Precisera samverkan mellan kommunen och Byalagsrådet som ersätter Plattform för samverkan mellan byalagsrådet och Ystads kommun som kommunfullmäktige antog 2013.	Inleda våren 2023
Involvera Byalagsrådet i kommunens arbete tillsammans med Skånetrafiken.	Inleda våren 2023
Arbeta fram riktlinjer för belysning på landsbygden.	-
Fullfölja arbetet med lekmiljöprogram för kommunens alla delar.	-
Grönplan – förstudie: undersöka möjligheten av pilotprojekt för att skapa stråk som förbinder och/eller tillgängliggör natur- och rekreationsmiljöer.	Förstudie färdig, arbete fortsätter

Uppföljning Landsbygdsstrategi

- På kort sikt = Handlingsplanen genomförs
- På lång sikt = Hur arbetar kommunen med det som står i strategin?

- Framdrift på aktiviteter redovisas till politiken vid tertial 2 och årsredovisning.
- Återkoppling ges till Byalagsrådet varje år.

Frågor och funderingar?

Övriga frågor



Datum för samrådsmöten 2023.

Datum för samrådsmöten 2023

- Förslag:
 - 8 maj
 - 25 september
 - 4 december